

Penge- og Pensionspanelet

Torben Hansen

Formand for Penge- og Pensionspanelet

Professor, Copenhagen Business School

Penge- og Pensionspanelet

1. Baggrund og formål
2. Forbrugeradfærd
3. Eksempler på undersøgelser og aktiviteter

Penge- og Pensionspanelet

1. Baggrund og formål

Baggrund:

Nedsat i medfør af lov nr. 576 af 06/06/2007 → Udpegning af medlemmer, ansættelse af sekretariat → første møde i Panelet afholdt 7. november 2007.

Hovedformål:

At fremme forbrugernes interesse for og viden om finansielle produkter og ydelser.

Specifikke formål:

- udarbejde objektiv forbrugerinformation om finansielle produkter og ydelser,
 - foretage og offentliggøre test af finansielle produkter og ydelser, herunder test foretaget ved brug af anonym informationsindsamling, og
 - iværksætte og offentliggøre undersøgelser om forbrugerforhold på det finansielle område.
- Undersøge, teste, informere og kommunikere
→ Vidensbaseret tilgang

Penge- og Pensionspanelets sammensætning

- Formand
- Susanne Dolberg, Underdirektør (Finansrådet)
(Indstillet af **Børsmæglerforeningen og Finansrådet**)
- Carsten Andersen, Vicedirektør
(Indstillet af **Forsikring & Pension**)
- Torben Groth Hansen, Kommunikationschef
(Indstillet af **InvesteringsForeningsRådet**)
- Ane Arnth Jensen, Adm. Direktør
(Indstillet af **Realkreditrådet**)
- Jørn Astrup Hansen, cand. oecon.
(Indstillet af **Dansk Aktionærforening**)
- Carsten Holdum, Økonom (Indstillet af **Forbrugerrådet**)
- + 1 medlem fra **Forbrugerrådet** – (afventer ny udnævnelse)
- *Akademikernes Centralorganisation, Landsorganisationen i Danmark og Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd har endnu ikke indstillet et fælles medlem.*

Penge- og Pensionspanelets sekretariat

Varetages af Finanstilsynet

(Kontoret for forbrugerspørgsmål og forsikringsformidling; kontorchef
Annette Bjaaland Andersen)

Sekretariat:

Specialkonsulent Mette Scharling Pilgaard (pt. barsel)

Fuldmægtig Louise Skjødsholm

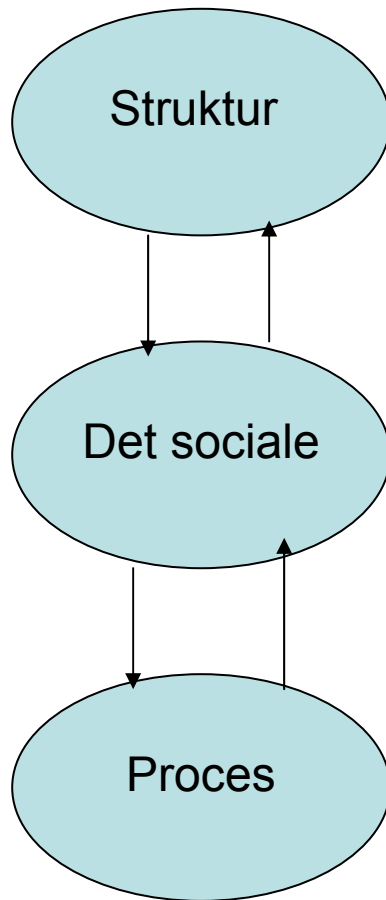
Studertermedarbejder Johanne Daugaard Thomsen

Studertermedarbejder Morten Stouenberg

Penge- og Pensionspanelet

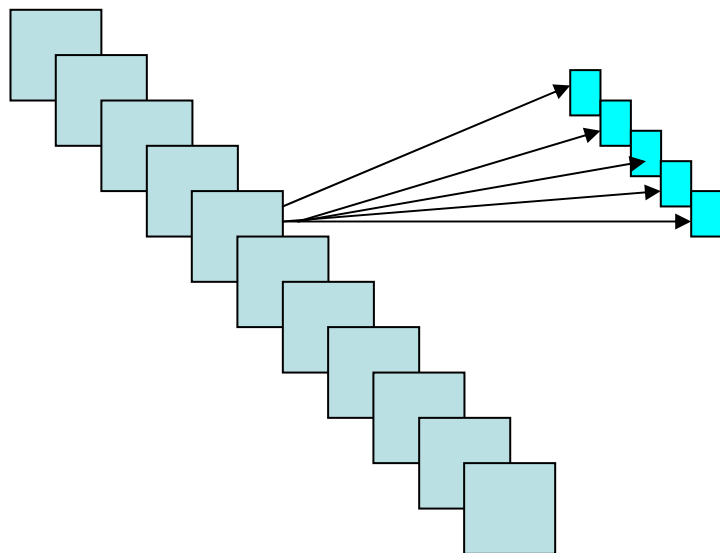
2. Forbrugeradfærd

Forbrugeradfærd

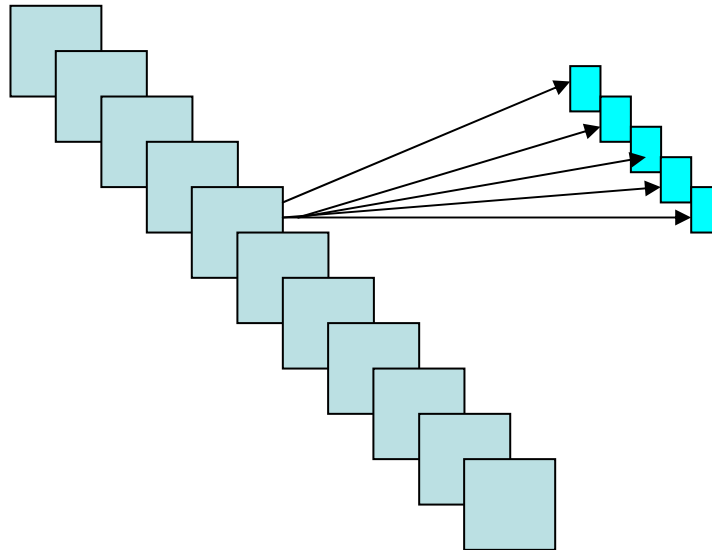
Forbrugeren og den finansielle markedsplads

- den 'traditionelle' tilgang

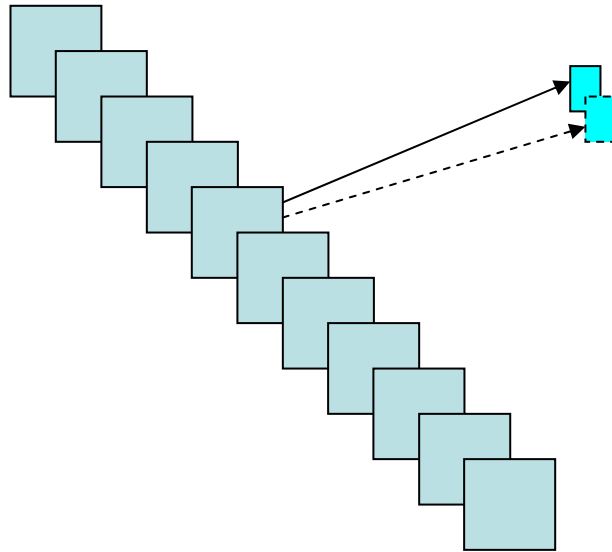
Forbrugeren og den finansielle markedsplads

- den 'traditionelle' tilgang

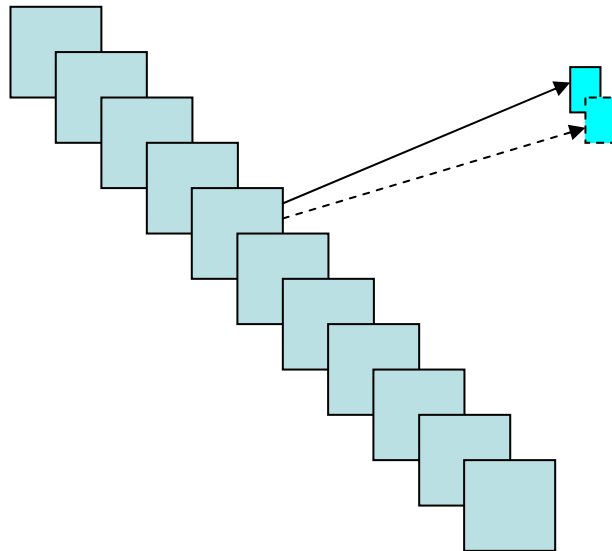

Veje ud af den opfattede kompleksitet???

A. Konstruér finansielle produkter som simple

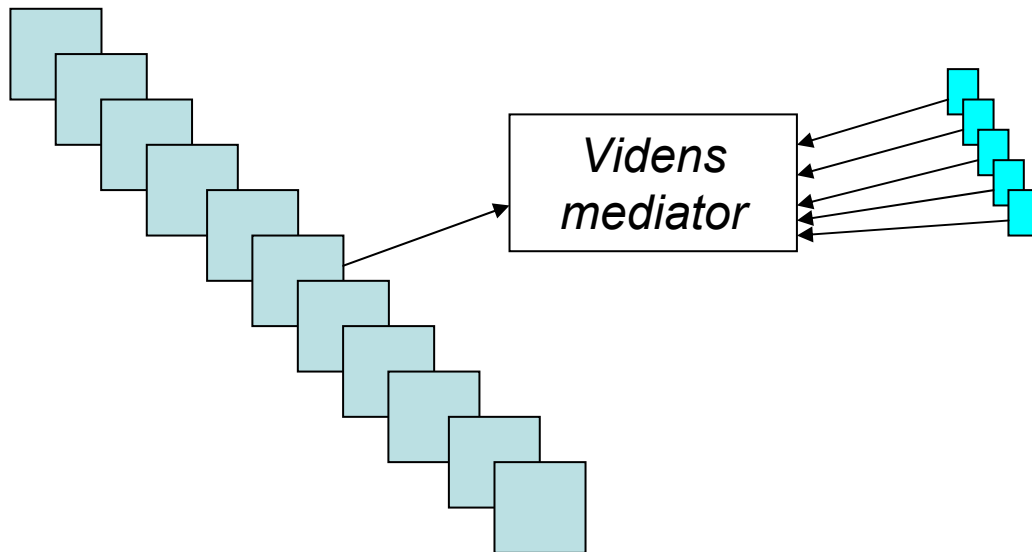

A. Konstruér finansielle produkter som simple

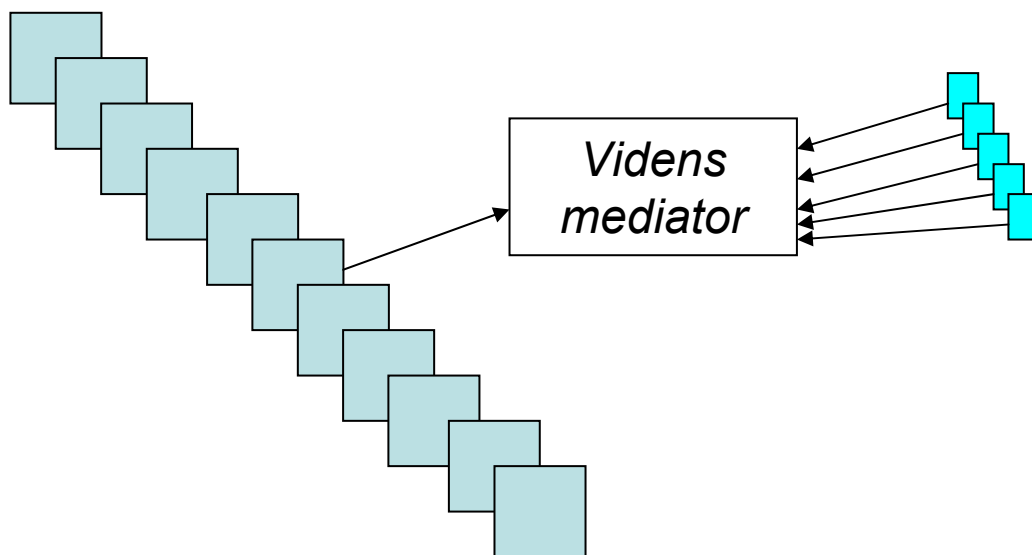

- Intet – eller kun begrænset - behov for tillid
- Nem kommunikation
- Ingen 'ægte' loyalitet – højest adfærdsloyalitet

B. Forøg abstraktionsniveauet

B. Forøg abstraktionsniveauet

- Tillid nødvendig
- Relativ nem kommunikation
- Mulighed for 'ægte' (attitudebaseret) loyalitet

Forbrugerens finansielle involvering

		<i>Involvering</i>	
		Lav	Høj
Forbrugerens opfattede viden	Høj	Simpel udvælgelse	Klassisk udvælgelse
	Lav	Inerti Måske 'tilfældigt' valg	Tillid

Forbrugerens finansielle viden

Forbrugerens faktiske viden

Lav

Høj

Forbrugerens opfattede viden

Høj

Ubalance
(sandsynligvis ufornuftig finansiell adfærd)

Balance
(sandsynligvis fornuftig finansiell adfærd)

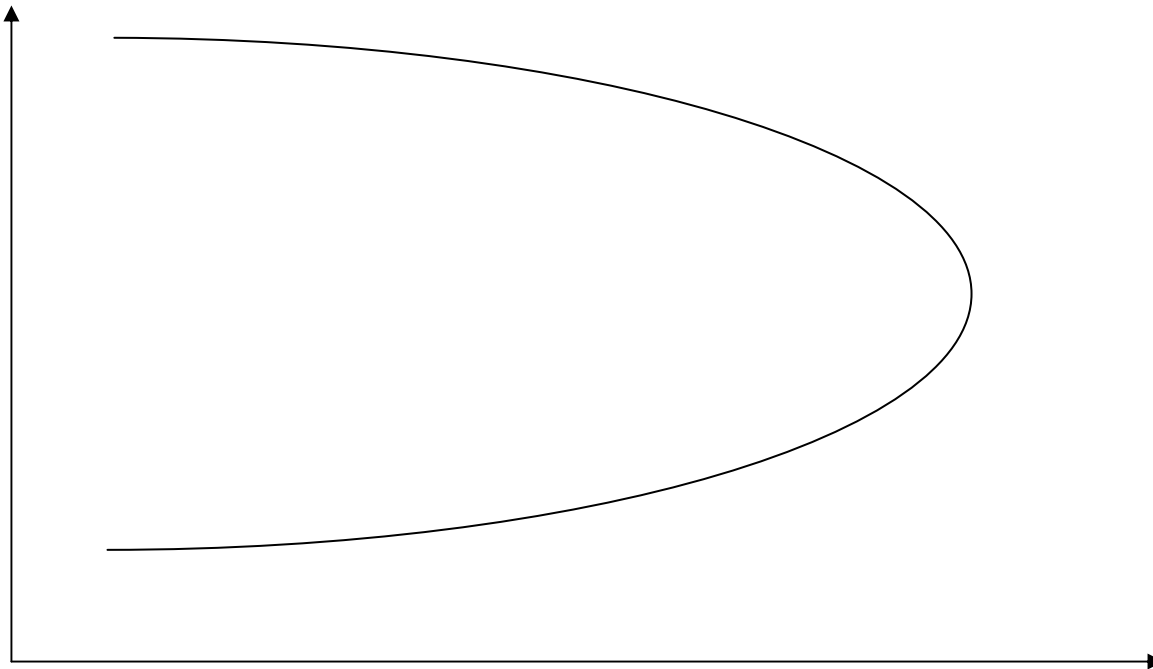
Lav

Balance
(sandsynligvis fornuftig finansiell adfærd)

Ubalance
(sandsynligvis ufornuftig finansiell adfærd)

Forbrugernes interesse og kompetencer

Informationsmængde

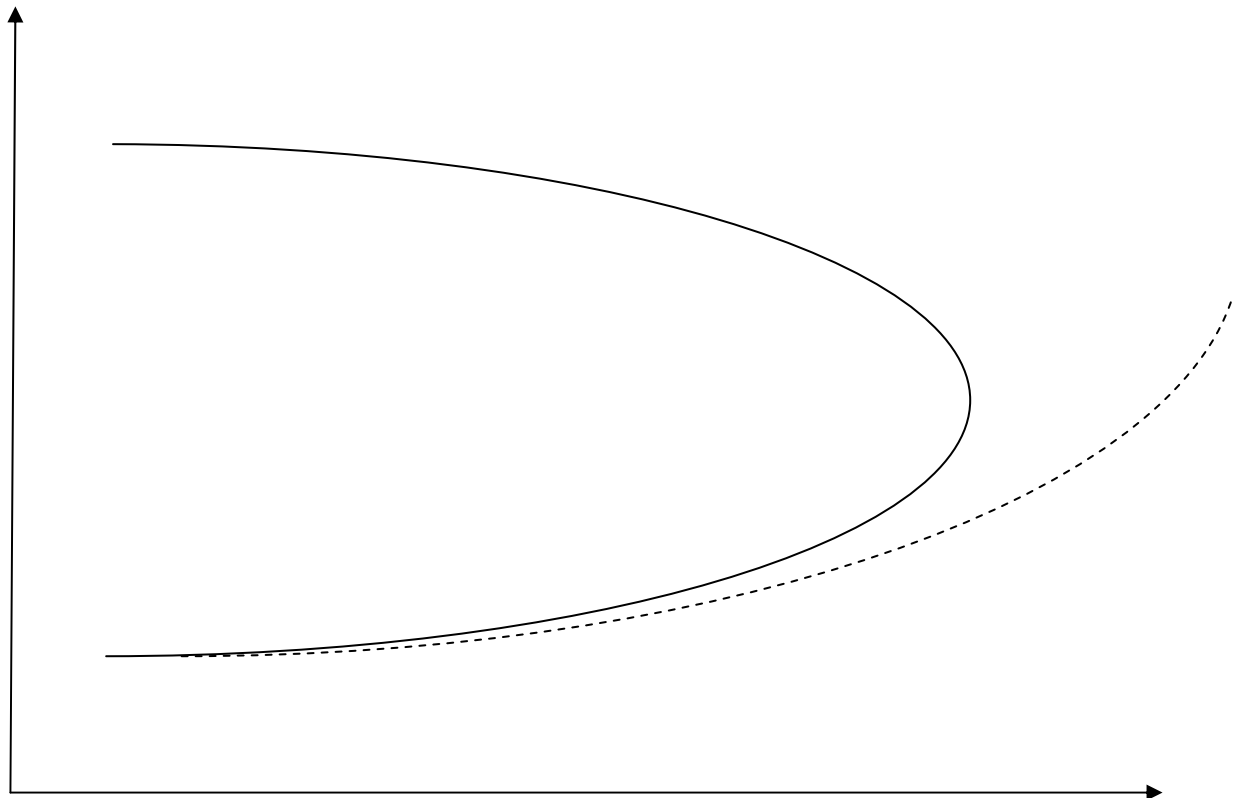

Evalueret information

(Information → viden)

Effekt af en forøgelse af forbrugernes interesse og kompetencer

Informationsmængde

Evalueret information

(Information → viden)

Penge- og Pensionspanelet

3. Undersøgelser og aktiviteter - nogle eksempler

Undersøgelse under gennemførelse

I. Det komplekse marked og etablering af PPP-barometer

Formål:

A. At opnå indsigt i forbrugernes involvering, objektiv viden, opfattede kompetencer (opfattet kompleksitet), præferencer, tilfredshed, mv. i relation til finansielle produkter.

B. At opnå indsigt i forbrugernes forskellighed mht. finansiell adfærd.

C. At 'tage temperaturen' på forbrugerens opfattelse af de finansielle udbydere (realkredit, forsikring, pension, pengeinstitutter, investeringsforeninger).

D. At kunne målrette information og kommunikation

Undersøgelse under gennemførelse

Status: Det komplekse marked og etablering af PPP barometer

- Litteraturgennemgang og spørgeskema (PPP) ✓
- Pretest (n=109), dataindsamling (Capacent Epinion) ✓
- Pretest, reliabilitet og validitet (PPP) ✓
- Dataindsamling (n=4.395) (Capacent Epinion) ✓
- Analyser og rapport mv. (PPP).
Under gennemførelse, forventet offentliggørelse primo 09.

Undersøgelse - offentliggjort

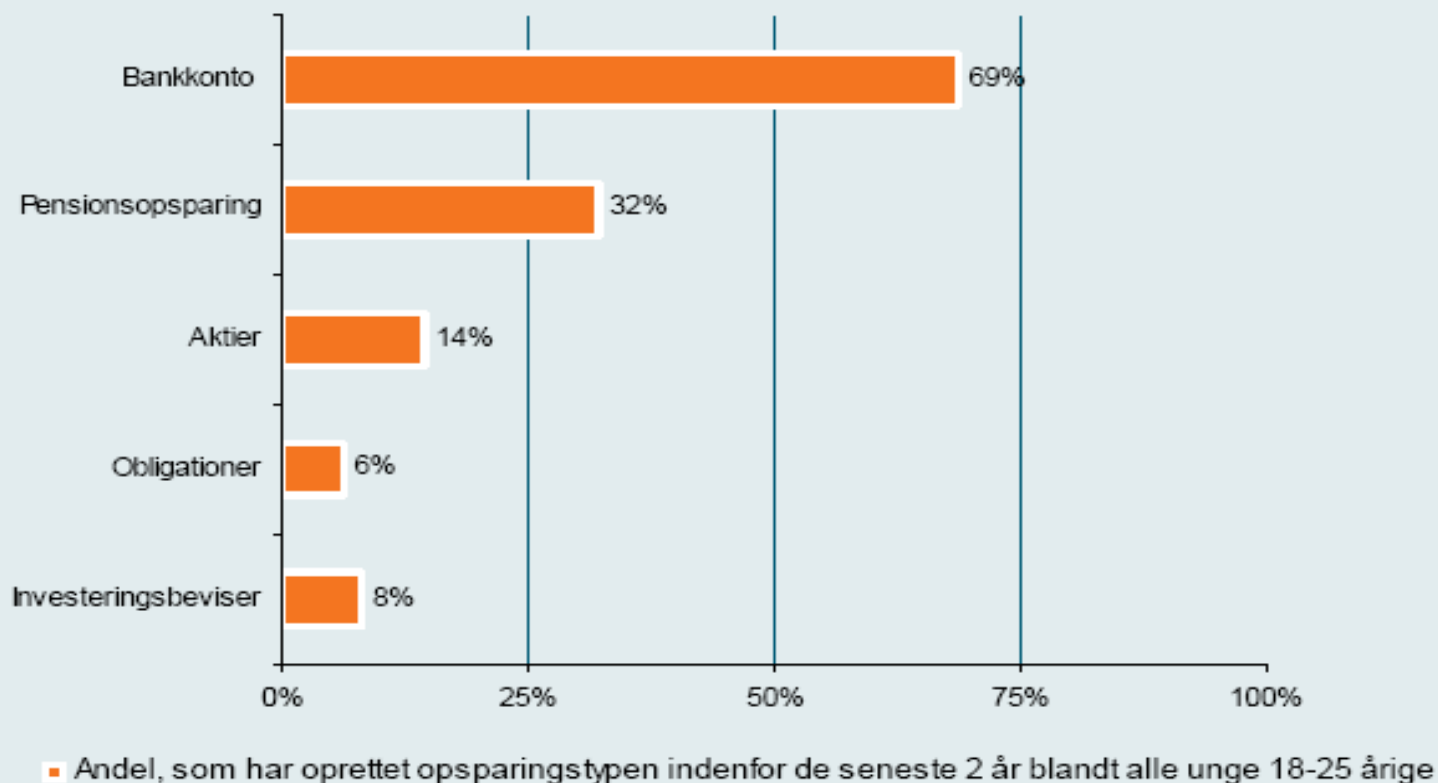
Unge (18-25 åriges) opsparing og låntagning

Formål:

- Låner og opsparer unge på de økonomisk set mest hensigtsmæssige måder?
- Har unge overblik over deres valgmuligheder?
- Hvad er unges valgkriterier?
- Hvad er unges kendskab til og viden om ÅOP?
- At opnå særlig indgående indsigt i unges forskellighed mht. finansiell adfærd.
- At kunne målrette information og kommunikation

Penge- og Pensionspanelet: Unges forbrugslån og opsparing – okt. 2008

Figur 2.3 Opsparingstyper blandt unge 18-25 årige

Anm.: N = 1472 (Hvoraf 198 ikke er gået videre i undersøgelsen, fordi de hverken har lån eller opsparing)

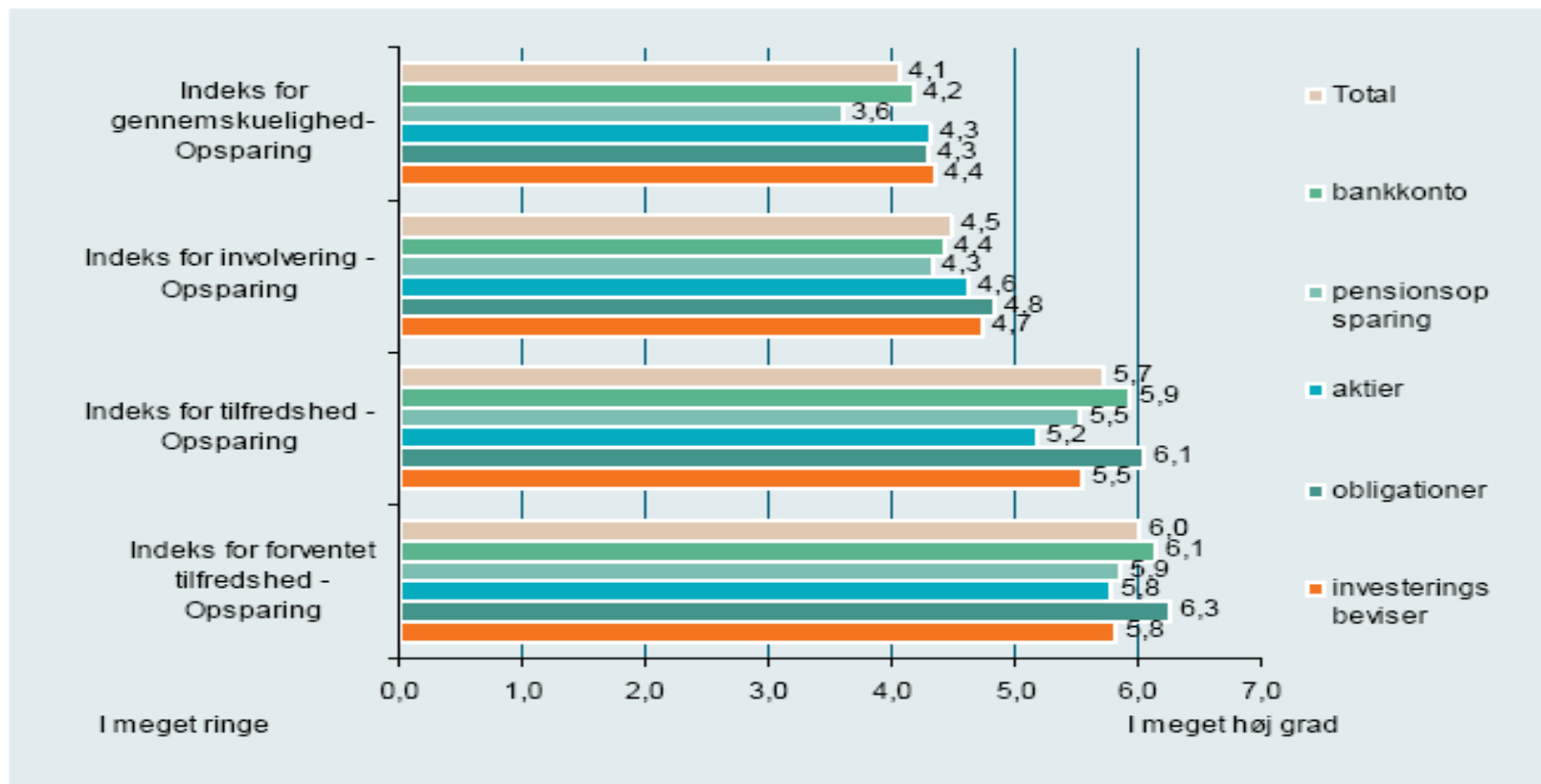
Penge- og Pensionspanelet: Unges forbrugslån og opsparing – okt. 2008

Boks 4.2 Unges syn på forhold ved deres opsparing

	Tilstede i større omfang	Til stede i mindre omfang
Let/hurtigt/mindst besværligt	Pensionsopsparing, bankkonto	Aktier
Nemt tilgængeligt	Bankkonto	Aktier
Lave oprettelsesomkostninger Godt afkast/fordelagtig rente	Bankkonto Investeringsbeviser	Aktier -
Trygt/sikkert Det var risikofrit	Investeringsbeviser -	Aktier Investeringsbeviser - aktier
Tillid God service God rådgivning/vejledning	Investeringsbeviser - Investeringsbeviser, obligationer	Pensionsopsparing Pensionsopsparing Pensionsopsparing
God viden om udbyderen God viden om produktet	Investeringsbeviser -	Pensionsopsparing Pensionsopsparing

Penge- og Pensionspanelet: Unges forbrugslån og opsparing – okt. 2008

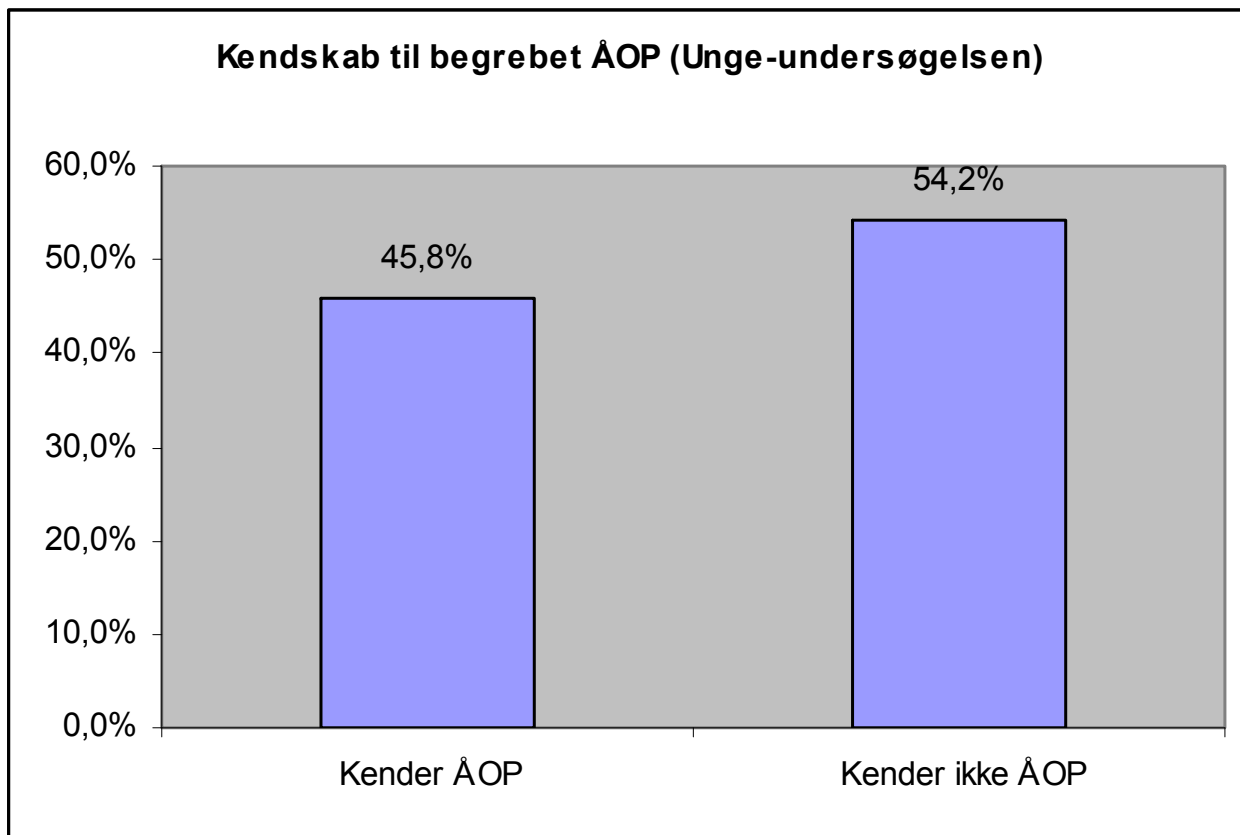
Figur 6.4 Indeks for gennemskuelighed, involvering og tilfredshed (opsparing)

Anm.: N= 1092 (opsparing).

Anm.: "Ved-ikke" svar er generelt omkodet til gennemsnitsværdi. Dog er låntagere og opsparere med markant mange "ved ikke"-svar frasorteret.

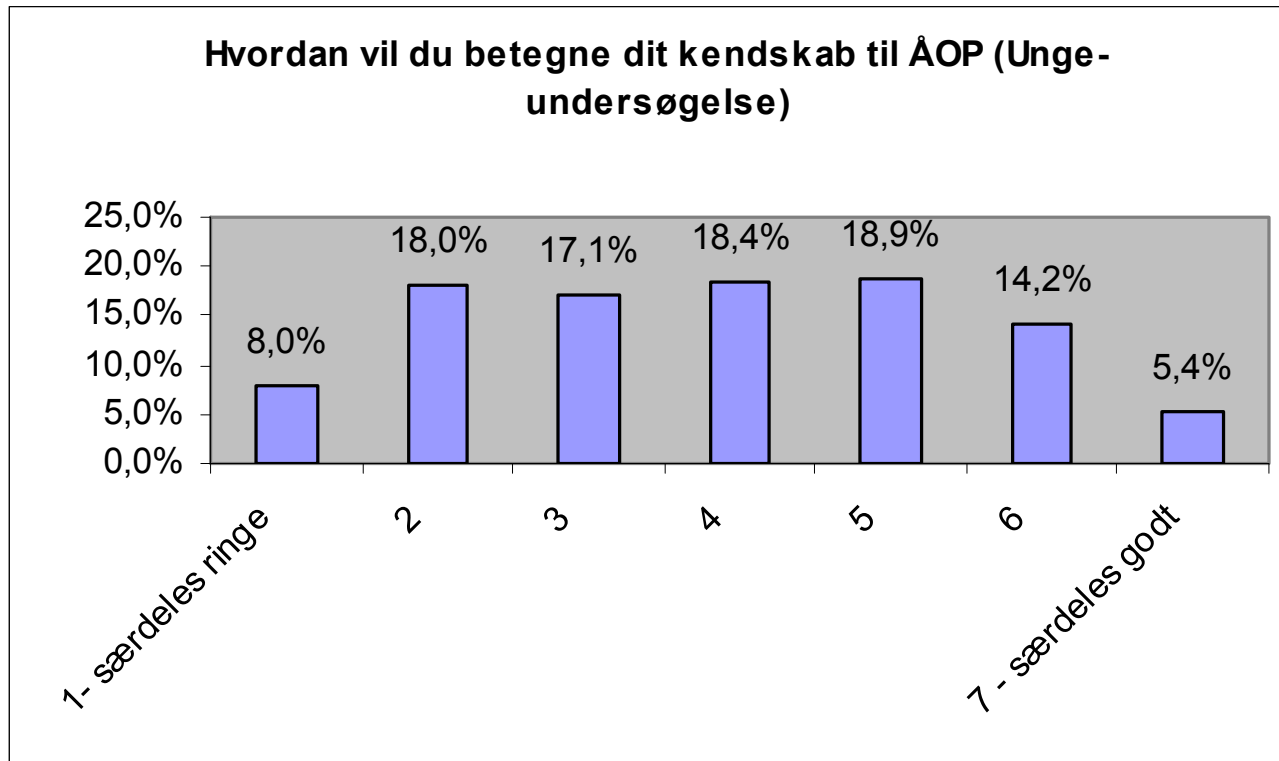
*Penge- og Pensionspanelet: Unges forbrugslån og opsparing – okt. 2008**

Note: n= 1.274

Figur fra særskilt notat

Penge- og Pensionspanelet: Unges forbrugslån og opsparing – okt. 2008

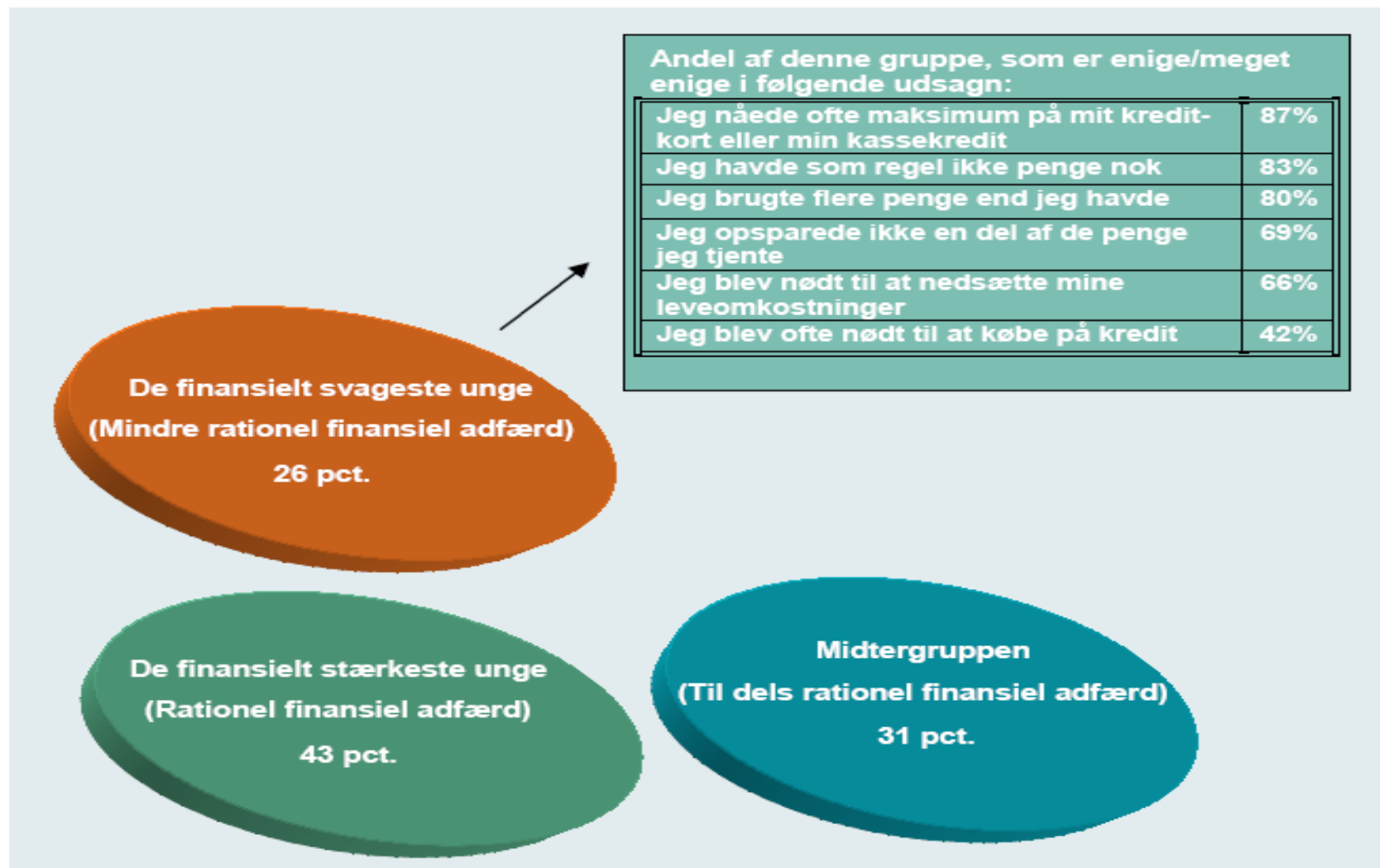

Note: N=574. 9 respondenter har svaret "ved ikke". Disse respondenter er ikke medtaget i ovenstående figur. Dette svarer til 1,5 pct. Det er udelukkende de respondenter, der har svaret at de kender begrebet ÅOP, der har svaret på spørgsmålet.

Figur fra særskilt notat.

Penge- og Pensionspanelet: Unges forbrugslån og opsparring – okt. 2008

Figur 1.1 Tre grupper unge - fordelt efter deres finansielle adfærd

Penge- og Pensionspanelet: Unges forbrugslån og opsparing – okt. 2008

Baggrund

- Typisk 24-25 årige
- Ikke bogligt orienterede
- Fuldtidsbeskæftiget/ude af erhverv
- Udeboende
- Bor i større byer
- Bor i lejebolig/etageejendom

Adfærd

- Oprettet forbrugslån og i mindre grad opsparing
- Typisk oprettet mindre fordelagtige forbrugslån fx kreditkøb, smslån, kontokort
- Har typisk oprettet flere forbrugslån

Opfattelser

- Mindre skeptisk overfor hurtige forbrugslån (smslån, kreditkort, kontokort)
- Lav involvering
- Lav gennemskuelighed
- Lav tilfredshed/forventet tilfredshed både i forhold til oprettet forbrugslån og opsparing

Eksempler på øvrige indsatser og aktiviteter

- Information til samlevende
- PPP hjemmeside:
www.pengeogpensionspanelet.dk
- Boligfinansiering
- ÅOP-kampagne
- Andre

Tak...